

תת"ע (אשדוד) 766-11-23 - מדינת ישראל מדינת ישראל נ' נתנאל אבוטבול

תת"ע (אשדוד) 766-11-23 - מדינת ישראל מדינת ישראל נ' נתנאל אבוטבול שלום אשדוד
תת"ע (אשדוד) 766-11-23
מדינת ישראל מדינת ישראל

נגד

נתנאל אבוטבול

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה באשדוד
[08.10.2025]

בפני כב' השופטת הגר אזולאי אדרי, סגנית הנשיא
החלטה

בפני בקשה לביטול כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם, מטעמים של הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר
הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק").
העובדות הצריכות לעניין:

1. ביום 29/09/23 הוגש כנגד מר נתנאל אבוטבול (להלן: "הנאשם") כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגת רכב
בהיותו שיכור, בניגוד לסעיפים 62(3), 64ב(א)(3) וסעיף 39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961
וסעיף 169א(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
2. בדיון שהתקיים ביום 03/01/24 כפר הנאשם בעובדות כתב האישום והתיק נקבע להוכחות בפני מותב זה.
3. ביום 18/09/24 החל הליך ההוכחות וביום 17/03/25, משתמה פרשת התביעה, העלתה באת-כוח הנאשם טענת
הגנה מן הצדק. המאשימה הגיבה בדיון לטענותיה של באת-כוח הנאשם והתיק נשלח לגישור.
4. ביום 28/04/25 התקיים הליך גישור בין הצדדים, בו הועלתה הצעה להסדר שכנראה לא התגבשה לכדי הסכמה
בשל כך שלא התקבלה תגובת ב"כ הנאשם להצעת הגישור.
5. לאור האמור ונוכח הסכמות הצדדים, הוגשה תגובת המאשימה בכתב לבקשה כאמור.
טענות הצדדים:
6. באת-כוחו של הנאשם הפנתה לעדותו של השוטר אור בנדרקר (להלן: "השוטר אור"), טענה כי אישר בעדותו
שהעתיק נתונים ממסמכים אחרים, כי יש אחראית תנועה שמלווה ומכווינה את השוטרים כיצד צריך לפעול על פי
החוק וכי לאחר שהאחראית העירה לשוטר אור, תיקן את האמור במסמכים. לטענתה, מדובר באחראית תנועה שלא
לוקחת חלק פעיל באכיפה אלא, עוברת על המסמכים כבקרה ופועלת כאמור.
7. לטענת באת-כוחו של הנאשם, מדובר בהתנהלות שערורייתית של הרשות, שמעלה אף חשש להתנהלות בניגוד לכל
כלל מנהל תקין, ברמה שמעלה טענה של הגנה מן הצדק מאחר והתנהגות כזאת פוגעת בזכותו של הנאשם להליך
הוגן.

8. באת כוחו של הנאשם הפנתה לעדותו של השוטר גטצ'או יצחק (להלן: "השוטר גטצ'או"), ולאמור ב-7/ת, דו"ח העיכוב, שם יש חתימה של שוטר אחר, השוטר ייטח אך ללא תאריך החתימה. השוטר גטצ'או הסביר כי לטענתו, כנראה המסמך יוצא על שמו של השוטר הראשון שטיפל במסמכים.
9. באת-כוחו של הנאשם מפנה לעמוד 25 והלאה בעדותו של השוטר ניר, אשר לא ידע להסביר אם למישהו אחר הייתה גישה למסמך שלו וטענה כי הדברים עולים כדי פגיעה בזכות להליך הוגן ובהגנת הנאשם ברמה כל כך גבוהה שעולה כדי ביטול כתב אישום, מפני שהאינטרס שמשתרת ישראל תתנהל על פי דין גובר על האינטרס הפרטי של עבירה זאת.
10. המאשימה טענה בתגובה כי מדובר בניסיון להתחמק מקבלת הכרעת דין בעניינו של הנאשם וטענה כי דבריה של באת-כוחו של הנאשם הם טכניים גרידא ואין בהם כל מחדל או התעמרות בנאשם ובוודאי לא כזה היורד לשורש העניין.
11. המאשימה טענה כי בשגגה ניתן לנאשם דו"ח ברירת משפט, מאחר ומדובר בעבירת הזמנה לדין, לכל הפחות, ועצם העובדה שהדבר תוקן, אין בו כדי להעיד על מחדל כזה או אחר.
12. באת-כוחו של הנאשם הגיבה בדיון כי ניתן לראות את תיקונים על גבי המסמכים ולטעמה יש אפילו המלצה להגיש תלונה במח"ש. עוד טוענת לבידוי ראיות, שינוי מסמכים וכי לא ניתן לתת אמון בשוטר, מה גם שהמסמכים מובנים.
13. בהמשך הגישה המאשימה תגובה בכתב וטענה כי דוקטרינת ה"הגנה מן הצדק" היא כזאת שיש להפעילה רק במקרים חריגים, בהם התנהלות הרשות היא כה שערורייתית, עד שהיא פוגעת באופן עמוק ומהותי בתחושת הצדק או בטוהר ההליך ולא בכל טענה לפגם או אי סדר. לטענתה, הפסיקה קבעה כי המבחן הוא האם התנהגות הרשות פוגעת בתחושת הצדק וההגינות באופן המצדיק את ביטול כתב האישום.
14. עוד טענה כי ביטול כתב האישום לא יעשה במקום בו ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר והפנתה לפסיקה רלוונטית.
15. המאשימה הפנתה לע"פ 2910/94 יפת נגד מדינת ישראל, (להלן: "עניין יפת") והתייחסה למבחן ה"התנהגות הבלתי נסבלת של הרשות" שהוצג בו. במבחן זה, נקבע כי מדובר בהתנהגות שיש בה משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם, מקרים בהם המצפון מזדעזע ותחושת הצדק האוניברסלית נפגעת. כמו כן, נאמר כי טענה זו תעלה ותתקבל במקרים נדירים ביותר ואין להעלותה כדבר שבשגרה ובענייני דיומא סתם.
16. עוד הפנתה לע"פ 4855/02 מדינת ישראל נגד בורוביץ' (להלן: "עניין בורוביץ'") ולהלכה שנקבעה בו, בה הותווה מבחן תלת שלבי לבחינת התקיימותה של טענת הגנה מן הצדק וכי גם לאחר בחינה כזאת במקרה שלפנינו - אין מקום לקבל את הטענה.
- א. בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגם או הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם, במנותק משאלת חפותו או אשמתו. המאשימה התייחסה לכלל הטענות שהועלו על ידי באת-כוחו של הנאשם, כמפורט: לעניין הטענה לפיה השוטר אור העתיק נתונים מאחרים, מפנה המאשימה לעדותו של השוטר אור, ולכך שטען מלכתחילה כי לא הוא הבחין בעבירה ולכן מילא נתונים על בסיס טפסים שמילא השוטר גטצ'או. המאשימה טוענת כי מדובר בפרטים טכניים בלבד, הנוגעים אך ורק לרכב בשל כך שלא ראה את העבירה. המאשימה טוענת כי אין בהתנהלות השוטר להיזקף לחובתו או לטובת הנאשם. נהפוך הוא, העובדה כי השוטר העיד בצורה קוהרנטית, אותנטית וישירה לנסיבות המקרה וכי אכן לא ראה את העבירה ואת נתוני הרכב למד מטופס של שוטר אחר, יש בה להעיד על אמינותו וכי לא נפל כל פגם בהתנהלותו.

לעניין החתימה על דו"ח העיכוב שאינה שייכת לשוטר שמילא את הדו"ח, המאשימה טוענת כי המעוכב הועבר לשוטר גטצ'או בתאריך 29/09/23 בשעה 18:40 והוא, לאחר שקיבל את המעוכב לידיו, חתם על הדו"ח. לעניין הטענה לפיה רכזת התנועה בתחנה עוברת על המסמכים ומכווניה את השוטרים איך לפעול, המאשימה טוענת כי השוטר אור נשאל לעניין העובדה שהנאשם חתם על ברירת משפט ובהקשר זה השיב השוטר "כן". המאשימה מפנה לעמוד הרלוונטי בפרוטוקול מיום 18/09/24. המאשימה טוענת, כי לשאלת באת-כוחו של הנאשם "מי אמר לך לתקן ושעשית טעות?", השיב השוטר "גד 5. יש לנו את אחריות התנועה שהיא מלווה אותנו ומכווניה אותנו איך צריך לפעול לפי החוק שלא ניפול על הדברים הקטנים האלה. היא העירה את תשומת ליבי ותיקנתי בהתאם". לטענת המאשימה, במקרה זה קיבל לידיו הנאשם תחילה דו"ח מסוג ברירת משפט, במקום דו"ח מסוג הזמנה לדין, התואם את העבירה בה הואשם לפי החוק. לטענת המאשימה, כפי שהעיד השוטר, ככלל, תפקידה של רכזת התנועה הוא ללוות ולהכווין את השוטרים והחוקרים ולכן מתפקידה היה להבין כי הנאשם הוחתם על טופס מסוג ברירת משפט, במקום על הטופס הנכון מסוג הזמנה לדין. המאשימה טוענת כי בשום שלב לא נטען כי רכזת התנועה ערכה את הטפסים באירוע, ביקשה או דרשה להוסיף דבר מה לעניין עדויות השוטרים או כל פרט שיש בו על מנת לפגוע במהימנות העובדות כפי שהופיעו בתיק החקירה. לטענתה, מדובר בפרקטיקה מקצועית ראויה. עוד טוענת המאשימה, כי כל הבהרה או השלמה שבוצעה לא הוסתרה מעיני ההגנה, שקיבלה גישה מלאה לכל מסמכי התביעה. המאשימה הבהירה כי החלפת דו"ח ברירת המשפט בדו"ח הזמנה לדין נעשתה בשקיפות מלאה ולא נעשה כל ניסיון שהוא על מנת לטשטש עובדה זו. המאשימה טוענת כי טענת ההגנה נסמכת על הנחה שגויה באשר למהות תפקידה של רכזת התנועה ולא הוצגה כל תשתית עובדתית קונקרטית המלמדת על פגם חמור במקרה זה. המאשימה טוענת כי לאחר שנבחנו טענות הנאשם בפירוט, יוצא שבשלב זה של המבחן התלת שלבי, אין המדובר בפגמים או ליקויים המצדיקים את הצעד החריג של ביטול כתב האישום. ב. בשלב השני, נדרש בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגם, יש משום פגיעה מהותית בעקרונות של צדק והגינות משפטית: המאשימה טוענת כי התנהלות השוטרים לא עולה כדי פגם או ליקוי בהתנהלות הרשות וגם אם כן, אין המדובר בכאלה המהווים פגיעה מהותית בעקרונות של צדק והגינות משפטית. טוענת כי אל לבית המשפט להתעלם מהשלכות רוחב, שעלולות לנבוע מקבלת טענה של הגנה מן הצדק על בסיס זה, שכן כל פגם שהוא, קטן ככל שיהיה, ואף שאינו מהותי או משליך בצורה ישירה על העבירה עצמה, יהווה כר פורה להעלאת הטענה ולביטול אישום שלא לצדק. לחלופין, טוענת המאשימה, גם אם תתקבל הטענה שנפלו פגמים כאלה ואחרים בהתנהלות הרשות, הרי שאין מדובר בפגמים היוורדים לשורשו של עניין ובוודאי לאור טענותיה.

לטענתה, אין המדובר בהתנהלות שערורייתית, כפי שהפסיקה הצדיקה לעניין טענת ההגנה מן הצדק. לטעמה, הלכה היא כי עצם קיומם של פגמים בהליך החקירה אינו מצדיק לבדו את ביטול כתב האישום, אלא אם מדובר בפגם היורד לשורש ההליך או גורם לעיוות דין קונקרטי.

ג. בשלב השלישי, יש לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום.

המאשימה סבורה כי לא קמה טענת הגנה מן הצדק במקרה זה וככל שבית המשפט יסבור אחרת, המאשימה סבורה כי הסעד בדמות מחיקת כתב האישום אינו הסעד המתאים והמידתי בנסיבות העניין וניתן להמשיך בהליך מבלי שתגרם פגיעה מהותית בעקרונות הצדק וההגנות המשפטיות.

המאשימה טוענת כי הנאשם מנסה להתחמק מהכרעת דין בעניינו ולצורך כך עושה שימוש ציני בטענה שיש בה משום כבוד רב לזכויות הנאשם ולהגנתו. לטעמה, הניסיון להעלות טענה זו במקרה שלפנינו כמוהו כמסע דייג ויש בו זילות הן בהליך המשפטי, הן בטענה עצמה והן בהלכות הרבות הנוגעות לה.

17. המאשימה טוענת כי יש לדחות את הטענה מכל וכל ולהורות על המשך ההליך המשפטי בעניינו של הנאשם ומבקשת מבית המשפט להעביר מסר וחד וברור כי שימוש בטענה זו ייעשה במשורה ואך ורק במקרים קיצוניים הנוגעים לפגיעה בזכויות הנאשם להליך הוגן על ידי הרשות וכאשר העוולה זועקת ולא ניתן להתעלם ממנה, אלא בדרך של ביטול כתב האישום.

דין והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית

18. סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי:

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות ובהן -

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגנות משפטיות".

19. ניתן לבטל כתב אישום בנסיבות בהן הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגנות משפטיות.

20. בעניין יפת, נקלטה לראשונה טענת ההגנה מן הצדק כאמצעי הגנה מפני התעמרות מצד הרשויות כלפי נחקרים ונאשמים תוך שימוש בלתי הוגן בכלי האכיפה הנתונים בידיהן ונקבע בה מבחן נוקשה, מבחן "ההתנהלות הבלתי נסבלת של הרשות": רק כאשר מגלות רשויות האכיפה "התנהגות שערורייתית שיש בה משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם. מדובר במקרים בהם המצפון מזדעזע ותחושת הצדק האוניברסלי נפגעת". בית המשפט הבהיר באותה פרשה כי עיקרון זה שמור ל"מקרים נדירים ביותר ואין להכיר בו כדבר שבשגרה".
21. בהמשך, הורחבה הדוקטרינה ונקבע בעניין בורוביץ', מבחן גמיש יותר לקבלתה, מבחן "הפגיעה הממשית בתחושת הצדק וההגינות". בעניין זה נקבע מבחן תלת שלבי לקבלת הטענה: בשלב הראשון, בחינת הפגם ועוצמתו, בשלב השני, בחינה האם קיום ההליך הפלילי, בשים לב לקיום הפגמים, יש בו משום פגיעה בתחושת הצדק וההגינות ובשלב השלישי, בחינת הסעד ההולם, המאזן בין כלל השיקולים, האינטרסים והערכים העומדים ביסוד ההליך הפלילי, לבין הפגמים שנפלו בהליך.
22. בע"פ 6922/08 פלוני נגד מדינת ישראל, נקבע כי ההכרעה האם להחיל הגנה מן הצדק הינה פרי איזונים בין ערכים ואינטרסים התומכים בניהול ההליך הפלילי, דוגמת מיצוי הדין עם עבריינים או הוצאת האמת לאור, לבין ערכים ואינטרסים התומכים במסקנה כי אין לנהל הליך פלילי, דוגמת ההגנה על זכויות היסוד של הנאשם או אי מתן לגיטימציה להתנהלות הרשות והאפקט החינוכי הגלום בכך כלפי הרשות. בית המשפט נדרש לשקלל ערכים ואינטרסים אלה ולהעניק לכל אחד מהם את המשקל הראוי לו בנסיבות העניין.
- מן הכלל אל הפרט
- בעניינו, מצאתי כי דינה של טענת ההגנה מן הצדק, להידחות.
23. כאמור, בעניין בורוביץ' נקבע כי ישנו מבחן תלת שלבי מצטבר אותו יש להחיל בבחינת הטענה להגנה מן הצדק: בשלב הראשון, יש לבחון את הפגמים שנפלו בהליך ואת עוצמתם. בעניינו נטען, בין היתר למחדלי חקירה. מפנה לרע"פ 1611/16 מדינת ישראל נגד ורדי ואח', שם נקבע כי הגנה מן הצדק חולשת גם על מקרים בהם קיימים מחדלים בהתנהלות הרשות, אשר ניתן לראותם כ"פגם", אשר יש בו כדי לפתוח את שערי המבחן התלת שלבי אולם, נקבע כי אין בכך כדי ללמד שיש לייחס משקל ממש לכל טענה באשר לטעות או למחדל מצד רשויות האכיפה, אלא לליקוי מהותי שכזה.
- בעניין שלפנינו, לא מצאתי כי ניתן לומר שפעולותיהם של השוטרים, כפי שתוארו בהרחבה בטענות הצדדים, עלו כדי ליקויים מהותיים. באשר לטענה של השלמת הנתונים ע"י השוטר אור, השוטר אור העיד כי לא ראה את העבירה וכי לקח את נתוני הרכב הנאכף ממסמך של שוטר אחר שהבחין בעבירה. באשר לטענה כי אחר חתם על דו"ח העיכוב, מקובלת עליי עדות השוטר וגם אם מדובר בכשל, פעולות השוטרים לא עולות כדי פגם היורד לשורשו של עניין גם לאור העובדה כי השוטר גטצ'או סיים לטפל בדו"ח העיכוב רק לאחר שהמעוכב הובא בפניו.
- לעניין הטענה כי רכזת התנועה השפיעה על התנהלות השוטרים בשטח, מקובלת עליי טענת המאשימה, כי מדובר בהכוונה טכנית של הרכזת שעה שהשוטרים החתימו את הנאשם על טופס מסוג ברירת משפט, במקום על הטופס הנכון, טופס מסוג הזמנה לדין, התואם את העבירה בה הואשם.
- בשלב השני, נדרש בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך חרף הפגם, יש משום פגיעה מהותית בעקרונות הצדק וההגינות המשפטית. לא מצאתי כי התנהלות השוטרים בשטח עולה כדי פגמים מהותיים, מטעמים פסולים או לחלופין כמגמה החוזרת על עצמה.
- בשלב השלישי, יש לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום. הפגמים שתוארו אינם יורדים לשורשו של אישום.
- שימוש בטענת הגנה מן הצדק, ייעשה במשורה ואך ורק במקרים קיצוניים הנוגעים לפגיעה בזכויות הנאשם להליך הוגן על ידי הרשות וכאשר העוולה זועקת ולא ניתן להתעלם ממנה, אלא בדרך של ביטול כתב האישום.
- בהתאם להלכת יפת, הרי שהמקרה שהונח בפניי לא עובר את מבחן ה"התנהגות הבלתי נסבלת של הרשות". דהיינו, לא מדובר כאן בהתנהגות שיש בה משום רדיפה, דיכוי או התעמרות בנאשם.
24. לאור כל האמור לעיל, מצאתי כי נערכו האיזונים הראויים בין זכותו של הנאשם להליך הוגן לבין האינטרסים העומדים בעצם העמדת הנאשם לדין. לכן, מצאתי כי דין טענת ההגנה מן הצדק להידחות ועל ההליך להמשיך כמתוכנן.
25. קובעת מועד לפרשת הגנה ליום 4/11/25, שעה 11:00.
- המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים ותוודא קבלתה על ידם.
- ניתנה היום, ט"ז תשרי תשפ"ו, 08 אוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.